

در مسکن مدنیت دارند. همچنان رسانیده مدنیت، دنیا و ملت شناسی را در پایه مدنیت
دانسته اند. همچنان رسانیده مدنیت، دنیا و ملت شناسی را در پایه مدنیت دانسته اند.
دانسته اند. همچنان رسانیده مدنیت، دنیا و ملت شناسی را در پایه مدنیت دانسته اند.
دانسته اند. همچنان رسانیده مدنیت، دنیا و ملت شناسی را در پایه مدنیت دانسته اند.
دانسته اند. همچنان رسانیده مدنیت، دنیا و ملت شناسی را در پایه مدنیت دانسته اند.

لیست مقالات انسان شناسی ۱۳۶۸

گزارشی درباره منابع و مأخذ جامعه شناسی کشورهای اسلامی

طاهره خزاعی

سابقه طرح

در سال ۱۳۶۵ بررسی منابع و مأخذ کشورهای اسلامی را گروهی از محققان مؤسسه
مطالعات و تحقیقات اجتماعی بر عهده گرفتند. جهت دستیابی به این منابع و مأخذ؛ به کتابخانه های
معتبر شهر تهران مراجعه شد و کتب فارسی مربوط مورد بررسی قرار گرفت. تام طالب ذی ربط به آن دسته
از کشورهای آفریقایی و آسیایی که در صد جمیعت مسلمان آنها پنجاه درصد و یا بیشتر از پنجاه
درصد کل جمیعتشان است، جمع آوری شود. مرجع مورد استناد جهت تعیین درصد جمیعت مسلمان
این کشورها، کتاب گیشا شناسی کشورها (جغرافیای طبیعی، سیاسی، اقتصادی، تاریخی) از انتشارات
مؤسسه گیشا شناسی بود. تعداد این گونه کشورها در جهان مجموعاً ۳۸ کشور است که اکثر آنها
در افريقا و آسيا قرار دارند. آلبانی با هفتاد درصد جمیعت مسلمان تنها کشور اروپایی جهان است
که با خواص این بررسی، کشوری اسلامی به شمار می رود که در کتابنامه کشورهای اسلامی
قاره آسیا منابع و مأخذ مربوط به آن معرفی می شود.

کتابخانه های که برای یافتن کتب و منابع فارسی در باب کشورهای اسلامی به آن مراجعه شد، عبارتند از:

کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، کتابخانه مجلس شورای اسلامی، کتابخانه ملی، کتابخانه دانشگاه ملی، کتابخانه سازمان بر قامه، کتابخانه دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه تهران، کتابخانه دانشکده ادبیات دانشگاه تهران، کتابخانه مرکز اسناد و مدارک علمی، کتابخانه وزارت امور خارجه، کتابخانه مرکز مطالعات بین‌المللی وزارت امور خارجه.

فیشهای جمع‌آوری شده در دو بخش ارائه شد.

۱- کتابنامه کشورهای اسلامی قاره آفریقا

۲- کتابنامه کشورهای اسلامی قاره آسیا.

دو بخش اول، مشخصات ۸۹۸ کتاب موجود در زبان فارسی درباره ۱۸ کشور مسلمان آفریقا بیی از بین نزدیک پهنه هزار فیش ارائه شده است. نسبت جمیعت مسلمان کشورهای سوره مطالعه به شرح زیر است.

نام کشور	نسبت جمیعت مسلمان
کشور الجزایر	۰.۹۸
تونس	۰.۹۸
جیبوتی	۰.۹۷
چاد	۰.۹۶
سنگال	۰.۹۰
سودان	۰.۷۲
سومالی	۰.۹۹
صحرای غربی	۰.۹۷
کومور	۰.۹۰
گامبیا	۰.۸۵
گینه	۰.۹۷
لیبی	۰.۹۰
مالی	۰.۹۹
کشور مراکش	۰.۹۹
مصر	۰.۹۳

٪.۹۶	» موریتانی
٪.۸۰	» نیجر
٪.۵۰	» نیجریه

در مراجعه به کتابخانه ها و برسی کتب و منابع فارسی قلت منابع موجود درمورد پارهای از کشورها کاملا مشهود شد. لذا اگر در صفحه‌ای از یک کتاب جدول و یا آمار و ارقام درباره یکی از کشورها وجود داشت. آن کتاب به عنوان منبع محسوب گردید.

شكل کار

در کتابنامه قاره آفریقا برای معرفی کتب ابتدا به ارائه کامل شناسنامه کتاب و فهرست یا خلاصه‌ای از مطالب آن پرداخته شد. که بر اساس ترتیب الفبائی کتابها از ۱ تا ۹۸ شماره گذاری شدند. در ارائه شناسنامه کتب سعی شد از آخرین استانداردهای بین‌المللی معمول استفاده گردد. در قسمت دوم فهرست موضوعی تنظیم و تهیه گردید، این فهرست بر اساس موضوعات مختلف برای هر یک از کشورهای نمونه تقسیم‌بندی شده است. شماره صفحه یا صفحات یا فصولی که این موضوعات درباره کشور خاص مطلبی دارند با ذکر شماره کتاب مشخص شده‌اند. برای تهیه فهرست موضوعی مطالبی که درباره هر یک از کشورها جمع‌آوری شده‌اند، استخراج و نهایتاً مقوله‌بندی شده‌اند، مقوله‌بندی این موضوعات اولاً با استناد به مطالب جمع‌آوری شده توسط هر یک از همکاران و نیز با توجه به کثرت تکرار موارد مشابه صورت گرفته است.

در قسمت آخر کتابنامه فهرست مؤلفین و مترجمین این کتب بر اساس حروف الفبا ارائه شد.

در آغاز کار بیش از ۳۱ تن از محققان و کارشناسان مؤسسه مطالعات و تحقیقات در انجام این تحقیق فعالیت می‌کردند. اما پس از مدتی به دلایل و تحت شرایط مختلف به وسیله سه نفر از گروه فوق مهناز زند، سون فرخ تکین و طاهره خزاعی دنبال شد و به اتمام رسید.

مراحل کار

بخش اول (کتابنامه قاره آفریقا) در مرحله چاپ و تکثیر است. در بخش دوم که مربوط به کتابنامه قاره آسیا است مشخصات حدود ۹۰۰ کتاب در باره ۲۰ کشور آسیایی و اروپایی ارائه شده است. این کشورها عبارتنداز: اندونزی-مالزی-سوریه-کویت-لبنان- قطر-عمان-امارات- متحده عربی-پاکستان-ترکیه-عربستان سعودی-فلسطین- یمن شمالی و جنوبی-یمن-آلانی (در اروپا)- عراق-اردن- بنگلادش و افغانستان که بصورت ضمیمه است. کتابنامه آسیا در دست تایپ است.